

Plenum

Onsdag 25.1.2023 kl. 14.00—15.36

8. Riksdagens bankfullmäktiges berättelse 2021

Berättelse B 22/2022 rd

Utskottets betänkande EkUB 35/2022 rd

Enda behandlingen

Talman Matti Vanhanen: Ärende 8 på dagordningen presenteras för enda behandlingen. Till grund för behandlingen ligger ekonomiutskottets betänkande EkUB 35/2022 rd. Nu ska riksdagen besluta om ett ställningstagande med anledning av berättelsen. — Debatt, ledamot Vallin.

Debatt

15.14 Veikko Vallin ps: Arvoisa puhemies! Teimme tähän valiokunnan mietintöön vastalauseen, johon sisältyy kolme muutosehdotusta. Esitän ne nyt perusteluineen.

Huomautamme raha- ja finanssipolitiikan eroista. Itsenäinen rahapolitiikka ei voi puuttua politiikkatavoitteisiin, kuten vihreään siirtymään tai kilpailukyvyistä huolehtimiseen. Esimerkiksi vihreää siirtymää tulee pitää poliittisena päämääränä, joten se kuuluu demokraattisen seurannan ja vastuun alle. Se, halutaanko tällaista päämäärää tukea, ratkaistaan vaalituloksissa. Tällainen tavoite ei voi siten kuulua vaaleilla valitsemattomille keskuspankkiireille.

Toiseksi muistutamme, että euroalueen yhteinen rahapolitiikka on luotu jäsenmaille tasavertaiseksi. Tämä periaate on vaarassa murentua, mikäli jäsenmaille räätälöidään rahapolitiittisia erityiskohteluita. Tällöin niin sanottu moraalikato-ongelma lisääntyy. Ongelmaan on syytä kiinnittää erityistä huomiota siitä syystä, että tulkinnan erityisestä rahapolitiittisesta tuesta tekee yksin Euroopan keskuspankki.

Ja sitten ehdotus: Ehdotamme mietinnön perustelujen 10. kappaleeseen, että toiseksi viimeisen virkkeen lopusta poistetaan sanat ”sekä sen, miten rahapolitiikka auttaa vähentämään ilmastonmuutoksen vaikutuksia”. Perustelujen 10. kappaleesta poistetaan viimeinen virke: ”Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että Euroopan kilpailukyvyyn ja vihreän siirtymän edistäminen ovat Euroopassa noudatettavaa rahapolitiikkaa koskevien päätösten perustana rahoitusvakautta koskevien näkökohtien ohella.” Ja 12. kappaleeseen neljänneksi virkkeeksi lisätään: ”Euroalueen yhteisen rahapolitiikan luonteeseen tosin kuuluu jäsenmaiden tasavertainen kohtelu, mikä voi vaarantua maakohtaisilla toimenpiteillä ja johtaa niin sanottuun moraalikato-ongelmaan.”

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Reijonen.

Punkt i protokollet PR 155/2022 rd

15.16 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! Kannatan edustaja Vallinin tekemiä esityksiä.

Kyllähän tässä oikeasti on mielenkiintoinen tämä lause, minkä just Vallinkin tässä totesi, mikä haluttaisiin tänne lisättäväksi: ”Euroalueen yhteisen rahapolitiikan luonteeseen tosin kuuluu jäsenmaiden tasavertainen kohtelu, mikä voi vaarantua maakohtaisilla toimenpiteillä ja johtaa niin sanottuun moraalikato-ongelmaan.” Tämä on oikeasti merkittävä asia, niin siksiäpä kannatan näitä edustaja Vallinin tekemiä esityksiä. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mäenpää.

15.16 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Me perussuomalaiset huomautamme, että raha- ja finanssipolitiikassa on eroja. Itsenäinen rahapolitiikka ei voi puuttua politiikkatavoitteisiin, kuten vihreään siirtymään tai kilpailukyvyistä huolehtimiseen. Esimerkiksi vihreää siirtymää tulee pitää poliittisena päämääränä, joten se kuuluu demokraattisen seurannan ja vastuun alle. Se, halutaanko tällaista päämäärää tukea, ratkaistaan vaalituloksissa. Tällainen tavoite ei siten voi kuulua vaaleilla valitsemattomille keskuspankkiireille. Mikäli Euroopan keskuspankki haluaa olla poliittinen keskuspankki poliittisine tavoitteineen, tulee sen läpikäydä demokraattinen muutos.

Muistutamme myös, että euroalueen yhteinen rahapolitiikka on luotu jäsenmaille tasavertaiseksi. Tämä periaate on vaarassa murentua, mikäli jäsenmaille räätälöidään rahapolitiittista erityiskohtelua. Tällöin niin sanottu moraalikato-ongelma lisääntyy, ja ongelmaan on syytä kiinnittää erityistä huomiota siitä syystä, että tulokinnan erityisestä rahapolitiittisesta tuesta tekee yksin Euroopan keskuspankki.

Kannatan myös edustaja Vallinin tekemää esitystä.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Reijonen.

15.18 Minna Reijonen ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tässä edustaja Mäenpää käytti myös ansiokkaan puheenvuoron. On tosiaan pankkeihin kiinnitettävä huomiota, ja totta kai meille on tärkeitä, että Suomessa säilyy suomalaisia pankkeja. Tästä on oikeasti kannettava huolta. Tuntuu, että meidän suomalaiset pankit tekevät hyvin tarkkaan säänneltyä asioita mutta tuolla muissa maissa ei tehdä niin tarkkaan, ja tahtoo olla, että suomalaisia pankkeja ihan kuin rankaistaan siitä. Mitenkä niiden tulevaisuus tosiaan jatkossa sitten turvataan, on oleellinen asia.

Edustaja Mäenpää on aikaisemminkin nostanut esille myös käteisen tarpeen. Kyllä maailmassa on käteistä oltava, ja tähän kyllä kannattaa kiinnittää huomiota, että Suomessakin käteistä riittää jatkossakin ja sitä on saatavilla. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja al-Taee.

15.18 Hussein al-Taee sd: Arvoisa puhemies! Kaksi kohtaa, jotka minä haluaisin tässä vaiheessa nostaa esiin. Molemmat ovat kotimaisia.

Ensimmäinen on se, että ikäihmiset jonottavat edelleen liian pitkään pankkien ulkopuolella. Joillain kujilla ja kaduilla Helsingissä ja Vantaalla on semmoinen puolen tunnin — tunnin jono pakkasessa. Minusta pankkeja ei ole kyllä velvoitettu tarpeeksi siihen, että näille ihmisille ja näille asiakkaille järjestettäisiin hyvät oltavat.

Punkt i protokollet PR 155/2022 rd

Toinen asia, joka on nostettava esiin, on se, että viime aikoina yhdistyksiltä, uusilta tai joiltain jo olemassa olevilta, on joko evätty mahdollisuus tiliin tai sitten suljettu tili. Jotkut pienyritykset ovat myös tämäntyyppisestä kärsineet. Onkin hyvä, että pankkivaltuustossa näistä kysymyksistä keskustellaan. Ymmärrän, että siitä on keskusteltu, mutta ei ole päädytty mihinkään ratkaisuihin, joissa pankkeja velvoitetaan näihin.

Toivon todella, että pankkien kanssa käydään asiallista keskustelua siitä, että hyvin rahakkaat, hyvin toimivat ja menestyneet pankit osaisivat ottaa tavalliset asiakkaat ja erityisesti ikäihmiset huomioon.

Kolmas asia, josta haluaisin puhua, on digitalisaatio, ja minä uskon, että siitä täällä on moni muukin puhunut. Hyvin moni ihminen ei osaa käyttää uusinta tekniikkaa eikä välttämättä osaa tai pysty ostamaan oikeanlaisia vehkeitä. Tunnistautuminen ja muu vastaava on todella vaikeata, ja se tapahtuu pääasiallisesti pankkien palveluiden kautta. Onkin tärkeätä, että tämäntyyppisiä ihmisiä ei rangaista siitä sillä, että joutuvat sitten jatkuvasti fyysisesti tunnistautumaan jossakin. Joissain maakunnissa seuraavaan pankkiin saattaa olla 30—40 kilometriä. Tässä onkin viisautta, ja tästä olen pankkien kanssa keskustellut, että he pystyisivät yhteispalvelupisteissä, kirjastoissa, lähempänä ihmisiä palvelemaan näitä, jotka ovat digitaalisuuden näkökulmasta heikoimmassa asemassa.

Riksdagen avslutade debatten och avbröt behandlingen av ärendet.